

طراحی سردر ورودی شهر چابهار (منطقه آزاد) و مجتمع خدماتی رفاهی بین جاده ای

برگزار کننده مسابقه : شرکت طرح ۲ طرح

کارفرما: منطقه آزاد چابهار

مشاور کارفرما : مهندس عبدالحکیم آصفی

داوران: دکتر محمدرضا قانع، دکتر کوروش فتحی ، مهندس محمد غفاری

اراه دهنده طرح : دفتر معماری عصاران

مقدمه طرح ورودی شهر چابهار (شرح کانسپت)

چابهار، سرزمین خورشید و اقیانوس، جایی که دریا با کویر دست در دست هم داده و فرهنگ پارگانی و زندگی رومنی در همه تنیده است. این شهر تنها بندر اقیانوسی ایران و نقطه‌ای استراتژیک در شاهراههای تجاری جهان به شمار می‌رود؛ جایی که نه تنها محل گذر کشتی‌ها و کاروان‌های تجاری بوده، بلکه همواره دروازه‌ای برای ورود فرهنگ‌ها، اندیشه‌ها و سبک‌های زندگی متفاوت بوده است.

درخت نخل در جنوب ایران، به‌ویژه در چابهار، نمادی فراموش‌ناپذیر از یک گیاه است؛ او نشانه ای از پایداری، پختندگی و زندگی است. تنه‌ی استوارش یادآور استواری در برابر سازه و طوفان‌های موسمی است، ریشه‌هایش نشان از پیوند عمیق با خاک و بوم دارد و شاخه‌های گسترده‌اش بازتابی از مهمان‌نوازی و گسترده‌گی فرهنگ مردم این دیار است. نخل، نمادی نخل به‌عنوان کانسپت اصلی طرح، تلاشی است برای پیوند میان معماری معاصر و ریشه‌های فرهنگی و طبیعی چابهار.

ایده‌ی طراحی این ورودی شهری چنین است که هر شاخه‌ی نخل به صورت یک گیت ورودی یا خروجی شکل گرفته و این ساختار مدولار، علاوه بر نظم عملکردی، استعاره‌ای از شاخه‌های زندگی و راه‌های ارتباطی است که از چابهار به سراسر جهان گسترده می‌شوند. همان‌طور که نخل از خاک خشک و اقلیم سخت، حیات می‌آفریند، این ورودی نیز به‌عنوان نشانی از امید، پویایی و آینده‌نگری برای شهر طراحی شده است.

این طرح صرفاً یک سازه‌ی عبوری نیست؛ بلکه یک نماد شهری و فرهنگی است که به هر مسافر خوشامد می‌گوید و هویت چابهار را با شکوه به نمایش می‌گذارد. در روز، سایه‌بان پرگشای نخل، رهگذران را به یاد اغوش سخاوتمند طبیعت می‌اندازد و در شب، با نورپردازی الهام‌گرفته از ستارگان جنوب، تصویری ماندگار در ذهن هر رهگذر و مسافر ایجاد می‌کند.

ورودی شهر چابهار در این طرح، نه فقط مرزی میان «داخل و خارج» شهر، بلکه پلی میان گذشته و آینده، فرهنگ و تجارت، و طبیعت و معماری است؛ سازه‌ای که با الهام از نخل، روایتگر داستان زندگی، استواری و زیبایی مردمان جنوب خواهد بود.

شرح عملکرد دروازه و گیت‌های ورودی – خروجی

تقسیم‌بندی ورودی و خروجی‌ها ۱. طرح شامل ۴ ورودی و ۴ خروجی اصلی است که با توجه به حجم ترافیکی و ساختار شهری، امکان توزیع روان حرکت وسایل نقلیه را فراهم می‌آورد

قرارگیری ستون‌ها و ایجاد دهانه‌ها ۲. با توجه به فرم گسترده و متفاوت طرح، ستون‌ها در مرکز مسیرها قرار گرفته‌اند تا خود به‌عنوان مرز و قاب‌دهنده‌ی دهانه‌ها عمل کنند. برای جلوگیری از تداخل باله‌ها با مسیر حرکت، در هر لاین انحرافی جزئی در نظر گرفته شده است؛ این انحراف علاوه بر رفع موانع احتمالی، باعث شکستن یکدراختی مسیر و ایجاد فضایی کوتاه برای مکث و توجه به ورودی شهر می‌شود. بدین ترتیب جاده حالتی پویا، زیبا و جذاب به خود می‌گیرد.

روش اول استفاده از ۲ اتاقک اصلی که با بهره‌گیری از دو جدول میانی در بخش ورودی و خروجی، کل دهانه‌ها را پوشش می‌دهد (مطابق دیاگرام)

روش دوم، در صورت نیاز به اتاقک مستقل برای هر دهانه (مانند نمونه موجود دروازه کنونی چابهار)، می‌توان تعداد اتاقک‌ها را افزایش داده و در طول مسیر به‌صورت تفکیک شده توزیع نمود

ورودی فرعی برای کارکنان ۴. یک جوی فرعی در نظر گرفته شده است تا کارکنان گمرک بتوانند به‌راحتی به ساختمان اداری دسترسی داشته باشند. در پشت ساختمان فضای پارکینگ کارکنان چشایی شده است تا از توقف خودروها در حاشیه‌ی جاده جلوگیری شود و منظر ورودی اصلی شهر تحت‌تأثیر قرار نگیرد

ساختمان گمرک ۵. ساختمان گمرک در امتداد یکی از باله‌ها و فوس‌های اصلی دروازه طراحی شده است. این بنا یک‌طبقه بوده و دارای پلان خاصی است که متناوب با عملکردهای گمرکی شکل گرفته است. پشت ساختمان پارکینگ کارکنان و در محوطه‌ی پیرامون نیز سایه بان‌هایی برای استراحت و نشستن کارکنان در نظر گرفته شده است

شرح کانسپت طرح مجتمع خدماتی لارگاهی

ایده اصلی طراحی این مجتمع از کاروانسراهای تاریخی ایران و همچنین معماری بومی و اصیل چابهار الهام گرفته شده است؛ جایی که همواره معماری در خدمت آسایش مسافران و تعامل اجتماعی قرار داشته است. همان‌طور که کاروانسراها در گذشته نقش استراحتگاه امن برای رهگذران و کاروان‌ها را ایفا می‌کردند، این مجموعه نیز به زبان معاصر و هندسه‌ای ساده، به دنبال بازآفرینی همان حس امنیت، آرامش و مهمان‌نوازی است

در نگاه کلی، فرم اصلی مجتمع به صورت یک مکعب ساده تعریف شد که نماد استحکام و نظم در طراحی است. در مرکز این حجم، یک استوانه خالی به‌عنوان «ویبد» (حیاط مرکزی) در نظر گرفته شد تا علاوه بر الهام از الگوی حیاط‌های مرکزی معماری سنتی، به فضا کیفیتی روشن، پویا و سرزنده ببخشد. این «ویبد» نقشی همانند قلب مجموعه دارد؛ جایی که نور، هوا و دید بصری از طریق آن جریان یافته و پیوند میان فضاهای مختلف برقرار می‌شود

برای پاسخ به نیازهای متنوع مسافران، خلع جلویی ساختمان به کاربری‌های پررفت‌وآمد نظیر رستوران، کافی‌شاپ و فروشگاه اختصاص یافته است؛ تا مسافرانی که قصد اقامت طولانی ندارند، بتوانند به‌سرعت و به‌سادگی از خدمات استفاده کنند. از سوی دیگر، فضاهای عمومی نه تنها از داخل ساختمان و حیاط مرکزی دسترسی دارند، بلکه از بیرون نیز ورودی مستقل دریافت کرده‌اند تا پویایی و ارتباط صحیح در بافت مجموعه برقرار شود

در راستای ایجاد محیطی آرام و به‌دور از هیاهوی روزمره برای اقامت مسافران، واحدهای اقامتی در طبقه‌ی اول (روی همکف) قرار داده شده‌اند؛ به‌گونه‌ای که از جریان فعالیت‌های روزانه طبه‌ی همکف فاصله گرفته و سکوت و آرامش بیشتری فراهم گردد

به این ترتیب، طرح حاضر خوشبیده است تا با ترکیب هندسه‌ای مدرن، کانسپت برگرفته از تاریخ معماری ایران، و توجه به اقلیم و فرهنگ چابهار، پاسخی معارانه و کارآمد به نیاز امروز مسافران ارائه دهد

سیستم سازه‌ای و مصالح پیشنهادی

اسکلت اصلی دروازه به‌صورت بتنی طراحی شده است. ستون‌ها و تیرهای اصلی از بتن مسلح اجرا می‌شوند تا مقاومت بالایی در برابر بارهای ثقلی و جانبی (خصوصاً بادهای شدید منطقه‌ی ساحلی) داشته باشند. مصالحی مانند بتن پرمیوم، فولاد آسترگه‌ای و بتن سبک‌وزن، علاوه بر افزایش دوام و پایداری، به کاهش وزن سازه و تسهیل در حمل و نقل نیز به‌صورت باله‌های بتنی مدولار طراحی شده‌اند که با اتصال به هسته‌ی اصلی، پایداری و یکپارچگی سازه را تضمین می‌کنند

مقاومت در برابر شرایط اقلیمی ۳. برای پاسخ به نیازهای متنوع مسافران، خلع جلویی ساختمان به کاربری‌های پررفت‌وآمد نظیر رستوران، کافی‌شاپ و فروشگاه اختصاص یافته است؛ تا مسافرانی که قصد اقامت طولانی ندارند، بتوانند به‌سرعت و به‌سادگی از خدمات استفاده کنند. از سوی دیگر، فضاهای عمومی نه تنها از داخل ساختمان و حیاط مرکزی دسترسی دارند، بلکه از بیرون نیز ورودی مستقل دریافت کرده‌اند تا پویایی و ارتباط صحیح در بافت مجموعه برقرار شود

در راستای ایجاد محیطی آرام و به‌دور از هیاهوی روزمره برای اقامت مسافران، واحدهای اقامتی در طبقه‌ی اول (روی همکف) قرار داده شده‌اند؛ به‌گونه‌ای که از جریان فعالیت‌های روزانه طبه‌ی همکف فاصله گرفته و سکوت و آرامش بیشتری فراهم گردد

توجه فنی پروژه
سردر ورودی چابهار

توزیع معماری اقلیمی و پایدار ۴. استفاده از طراحی و مصالح مقاوم در برابر اقلیم، آگاهی عمومی از معماری پایدار و حفاظت از محیط زیست را ارتقا می‌دهد

مقدمه طرح سردر ورودی شهر چابهار و مجتمع خدماتی –رفاهی

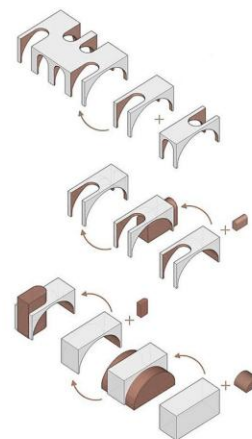
کاروانسرای تاج اباد

با توجه به نمونه های موردی فهمیدیم که دروازه شهر نباید صرفاً یک دروازه خطی باشد و میتواند در جاده پراکنده شود

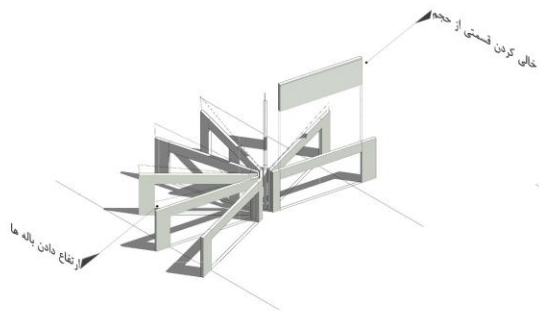
Community, Store
Lucknow, India

PHTAA طراحی زندگی / Aube محل برگزاری عروسی

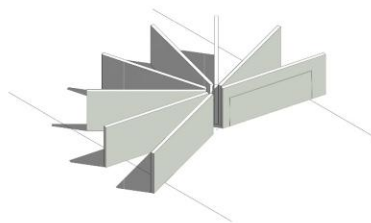
نمونه هایی موجود از پروژه های ساخته شده و طراحی شده

کانسپ و نقشه های سر در ورودی

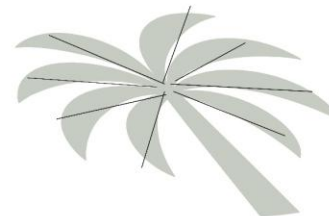
مستطیل ها

به منظور سازمان دهی مسیرها و تفکیک عملکردها، فرم های مستطیلی در داخل ساختار خالی شدند تا ورودی و خروجی ها حاصل شوند. برای ایجاد فرمی پویا و قابل تشخیص از هر زاویه و حتی از فاصله ی دور، پاله ها به صورت تدریجی از جلو به عقب در ارتفاع تغییر داده شدند.

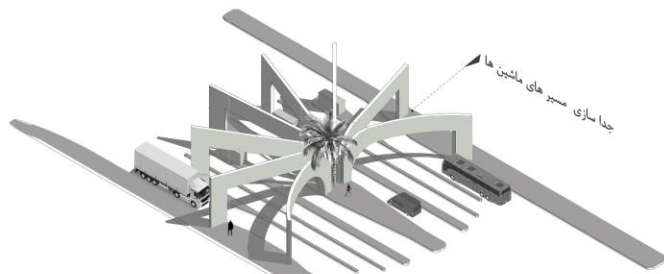
زاویه ها

برای دستیابی به نظم مدولار، یک دایره ی مرکزی تعریف شد که هر شاخه ی نخل با زاویه ی دقیق ۳۰ درجه از آن گسترش می یابد.

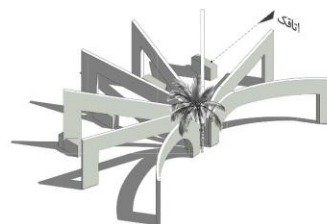
کانسپت

نخل به عنوان کانسپت اصلی طرح انتخاب شد؛ نمادی از زندگی، پایداری و ریشه داشتن در فرهنگ بومی چابهار.

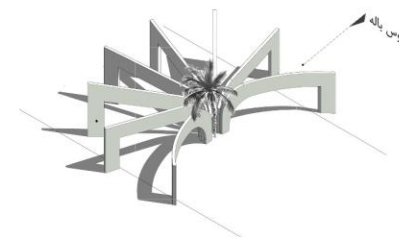
تقسیم بندی

در هر لاین انحرافی جزئی در نظر گرفته شده است؛ این انحراف علاوه بر رفع موانع احتمالی، باعث شکستن یکنواختی مسیر و ایجاد فضایی کوتاه برای مکث و توجه به ورودی شهر می شود. بدین ترتیب جاده حالتی پویا، زیبا و جذاب به خود می گیرد.

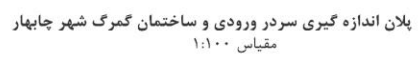
اتاقک

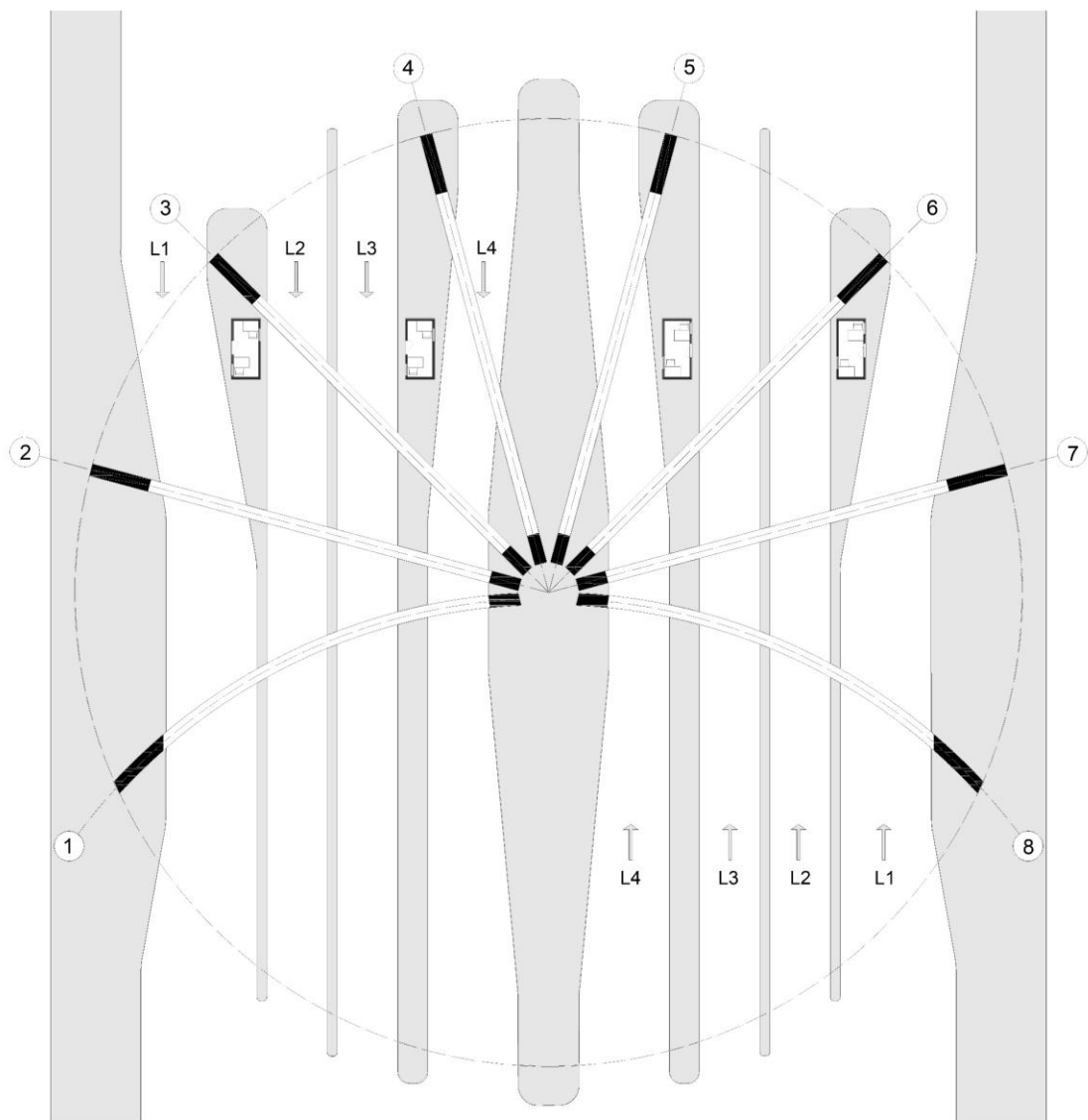
استفاده از چهار اتاقک اصلی که با بهره گیری از دو جدول میانی در بخش ورودی و خروجی، کل دهانه ها را پوشش می دهد (مطابق دیاگرام).

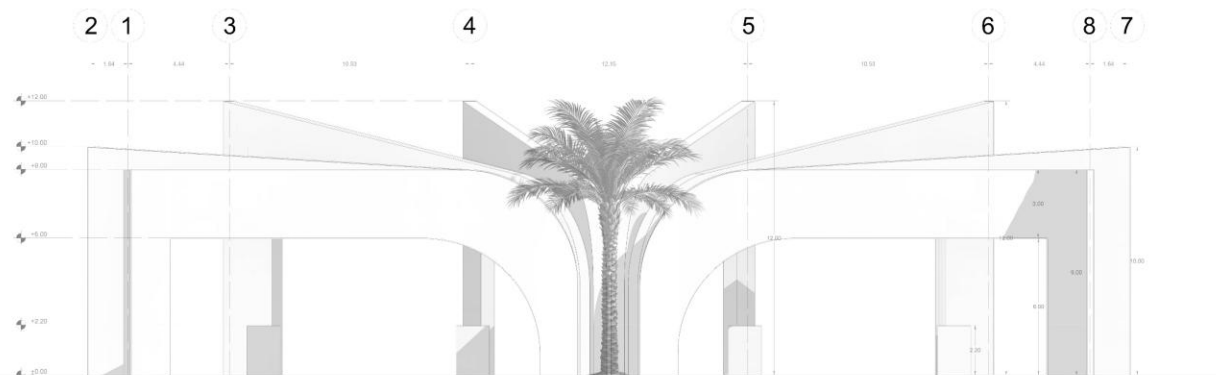
قوس دادن

به الهام از افتادگی و خمیدگی شاخه های پایینی نخل، پاله ی نخست اندکی قوس داده شد تا علاوه بر رفع یکنواختی، حس طبیعی نخل در فرم معماری تقویت گردد و حس دعوت کنندگی را به مسافران القا دهد.

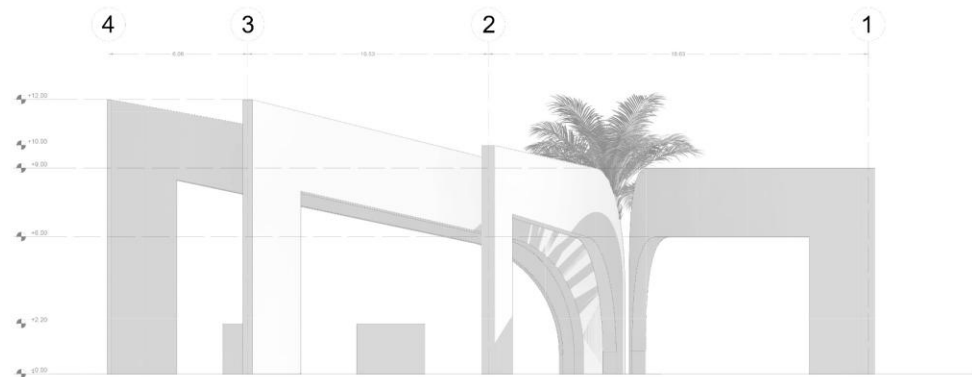
پلان میلمان سردر ورودی و ساختمان گمرگ شهر چابهار
 مقیاس ۱:۱۰۰

نما شمال - گیت p2
مقیاس ۱:۱۰۰

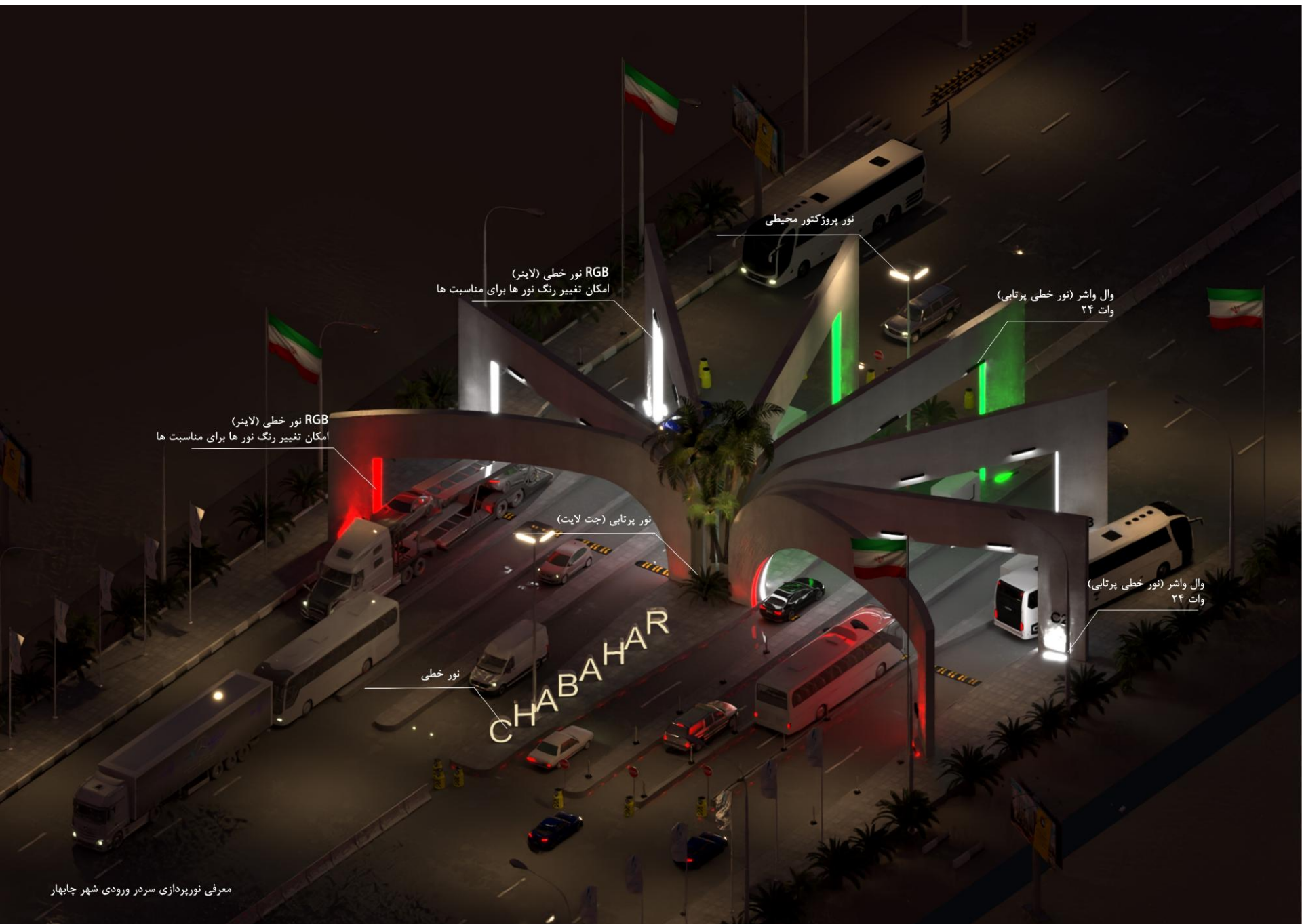
نما جنوب - گیت p2
مقیاس ۱:۱۰۰

نما شرق - گیت p2
مقیاس ۱:۱۰۰

نما غرب - گیت p2
مقیاس ۱:۱۰۰

نور پروژکتور محیطی

RGB نور خطی (لایتر)
امکان تغییر رنگ نور ها برای مناسبت ها

وال واشر (نور خطی پرتابی)
۲۴ وات

RGB نور خطی (لایتر)
امکان تغییر رنگ نور ها برای مناسبت ها

نور پرتابی (جت لایت)

وال واشر (نور خطی پرتابی)
۲۴ وات

نور خطی

CHABAHAR

C1

C1

C1

CITYBAHAR

C1

CHABAHAR

C1

CHABA HAR

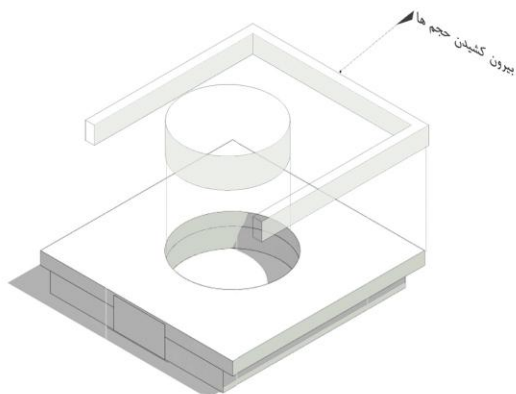

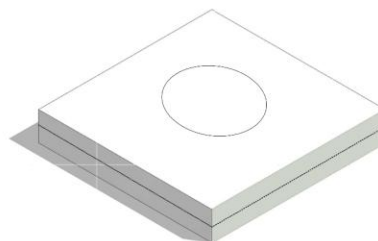
طراحی مجتمع خدمات رفاهی – شهر چابهار

کانسپ و نقشه های سر در ورودی

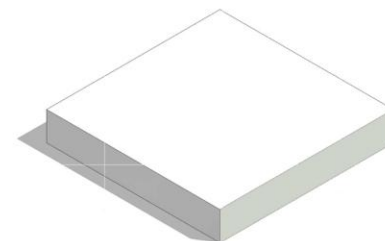
خالی کردن استوانه

با بیرون کشیدن بخشی از حجم و ایجاد یک حیاط مرکزی، کیفیت فضایی شبیه به حیاط کاروانسراها حاصل شد. این، وید نور طبیعی و تهویه را به درون ساختمان هدایت می‌کند.

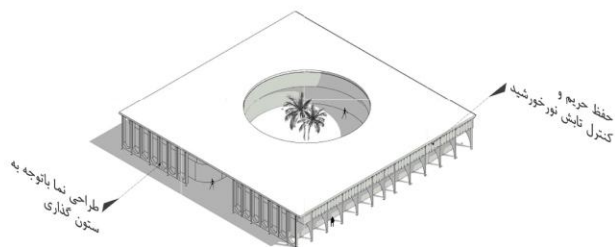
ایجاد خطوط

برای ارتقاء کیفیت فضایی و حفظ هویت کانسپت، بخشی از خطوط مکعب بریده و خالی شدند تا ریتم و خوانایی در نما ایجاد شود.

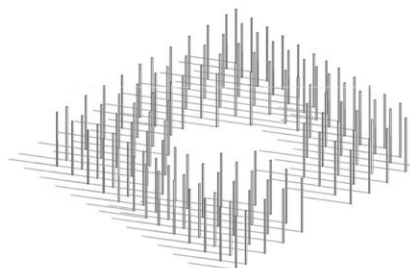
حجم اولیه

ایده اصلی از کاروانسراهای قدیمی و معماری بومی منطقه چابهار گرفته شده است. بنابراین فرم ابتدایی به صورت یک مکعب خالص در نظر گرفته شد.

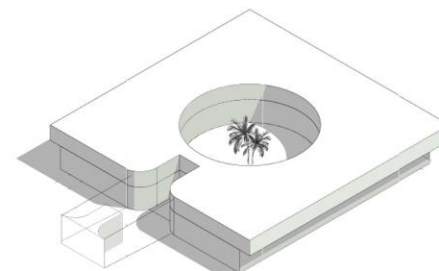
طراحی نما

از ریتم ستون‌ها در طراحی نما استفاده شد تا هویت ساختاری پروژه در نمای بیرونی نیز منعکس شود. در طراحی نهایی، جهت‌گیری حجم نسبت به باد غالب و تابش خورشید بررسی شده است تا حداکثر استفاده کاربردی از نور و تهویه طبیعی فراهم گردد.

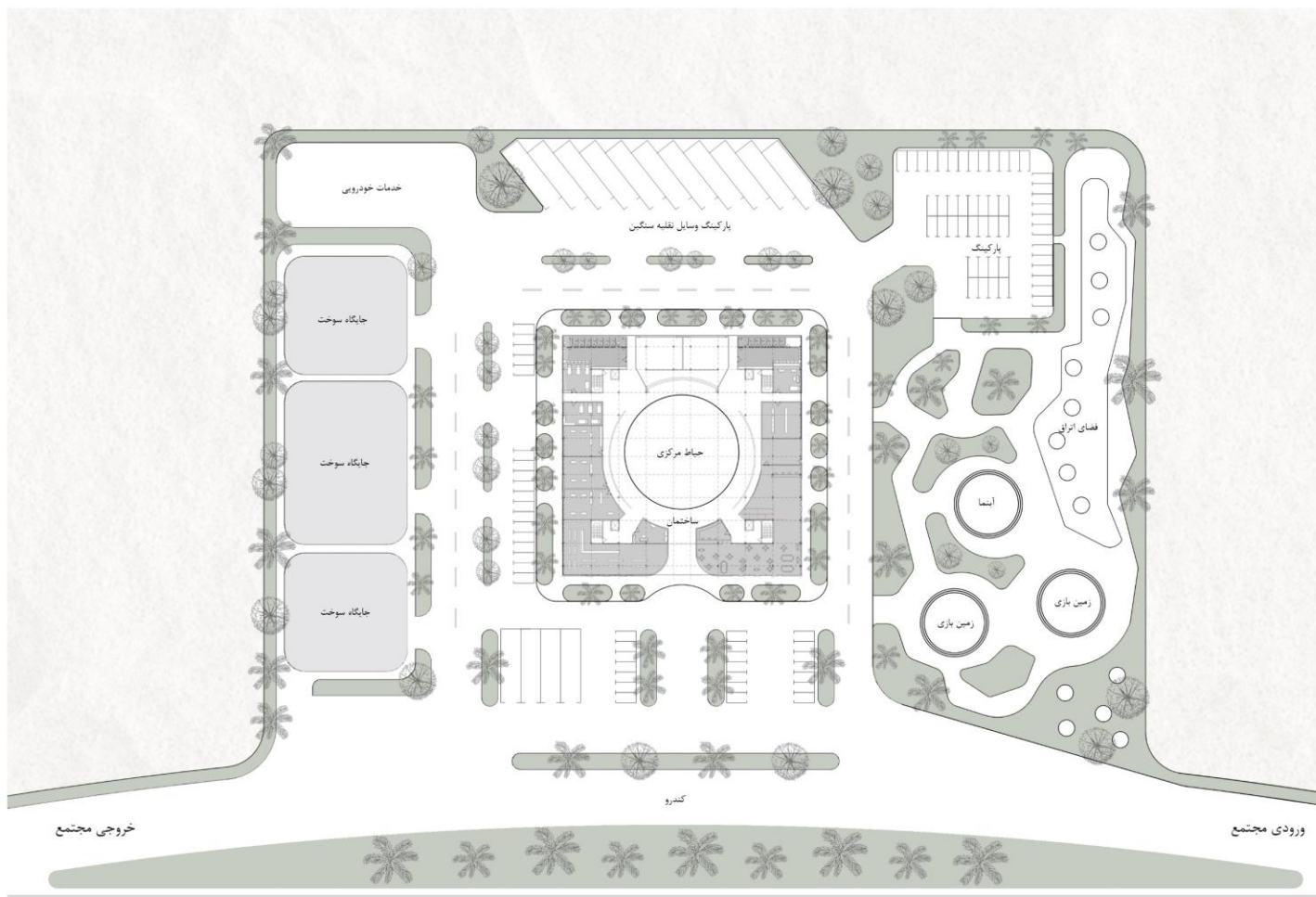
ستون گذاری

با توجه به سیستم سازه‌ای درخواستی (بتنی)، ستون‌ها با فاصله استاندارد و منظم در پلان قرار داده شدند تا هم عملکرد سازه‌ای تضمین شود و هم انعطاف فضایی برای طراحی داخلی به وجود آید.

دسترسی‌ها

به دلیل تعدد کاربری‌ها در این ساختمان یک ورودی اصلی و دو ورودی فرعی برای گردش و ارتباط راحت‌تر با محوطه طراحی شد. این موضوع کاربری پروژه را ساده‌تر و روان‌تر می‌سازد.

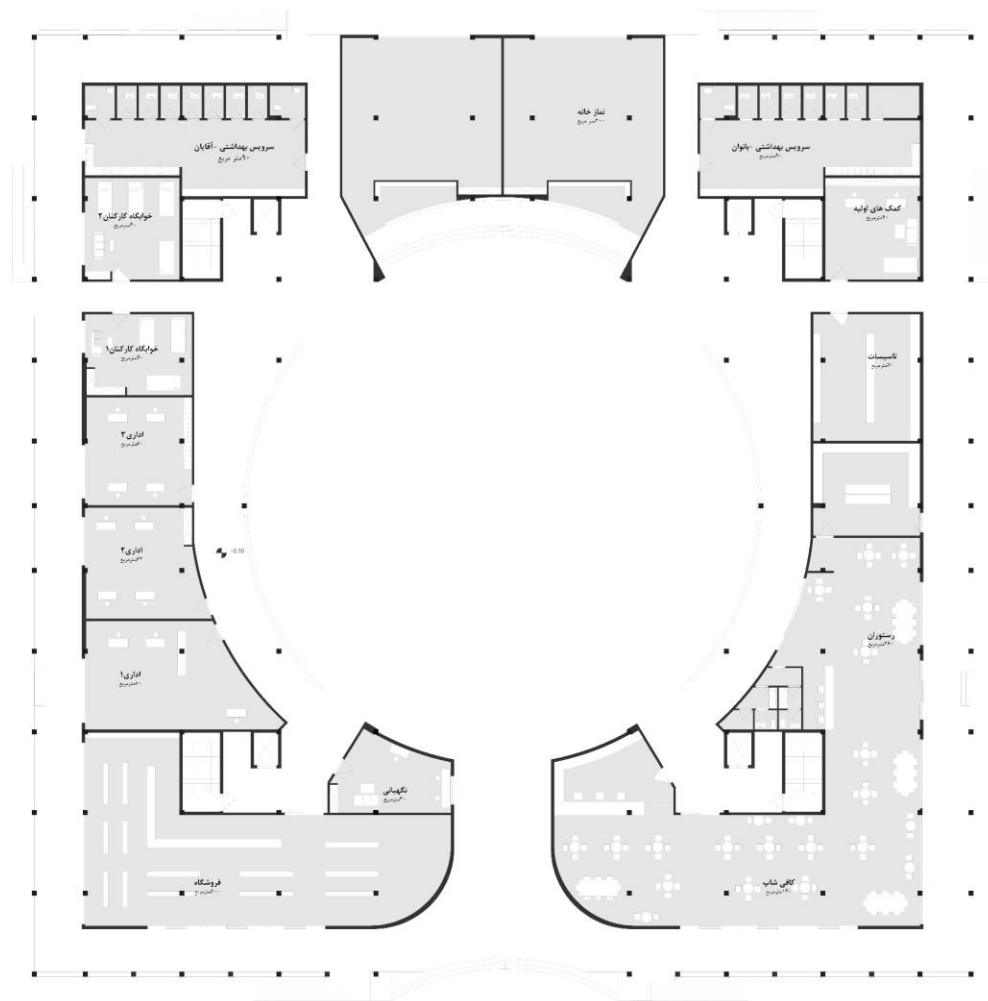
خروجی مجتمع

ورودی مجتمع

جاده چابهار - نیکشهر

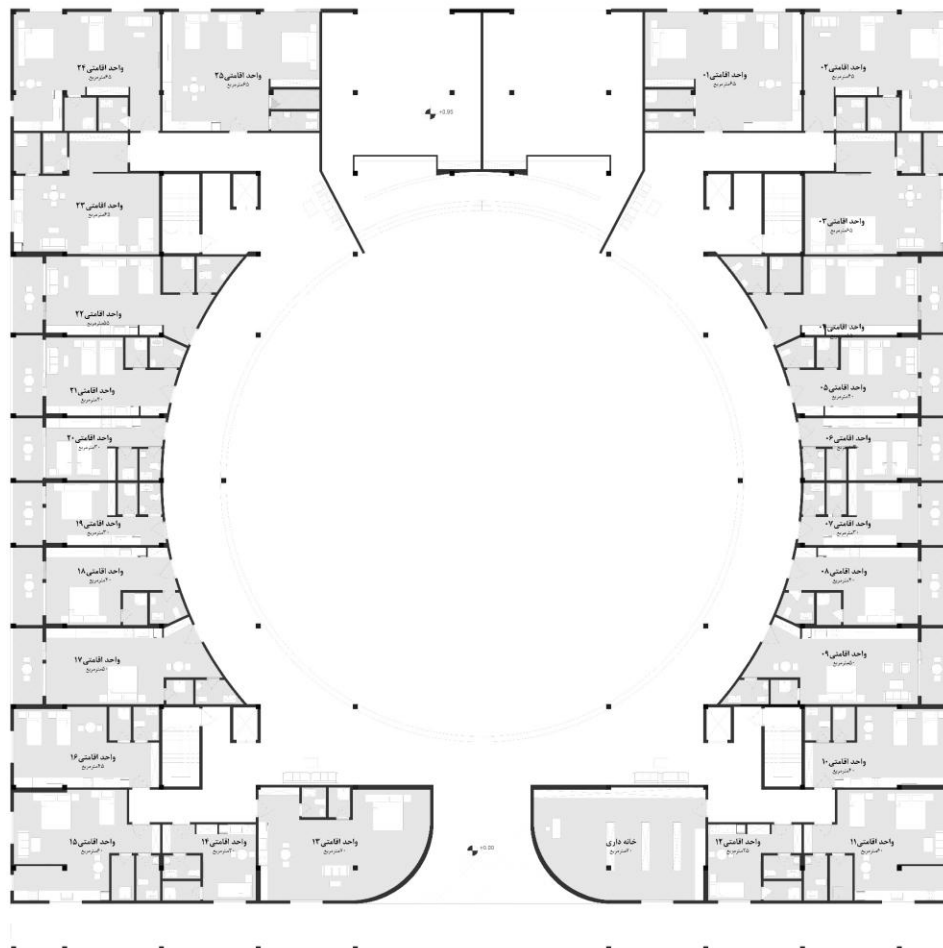
ساختمان ۲۰۰۰ مترمربع
فضای سبز و امکانات تفریحی ۱۲۰۰۰ مترمربع
پارکینگ وسایل نقلیه سنگین ۲۰۰۰ مترمربع
پارکینگ ۱۲۰۰ مترمربع
جایگاه سوخت ۲۵۰۰ مترمربع
خدمات خودرویی ۵۰۰ مترمربع

سایت پلان مجتمع خدماتی-رفاهی
مقیاس ۱/۱۰۰

نماز خانه
سرویس بهداشتی
کتابخانه های اولیه
تأسیسات
رستوران
کافه شب
نگهبانی
فروشگاه
اداری
خوابگاه کارکنان

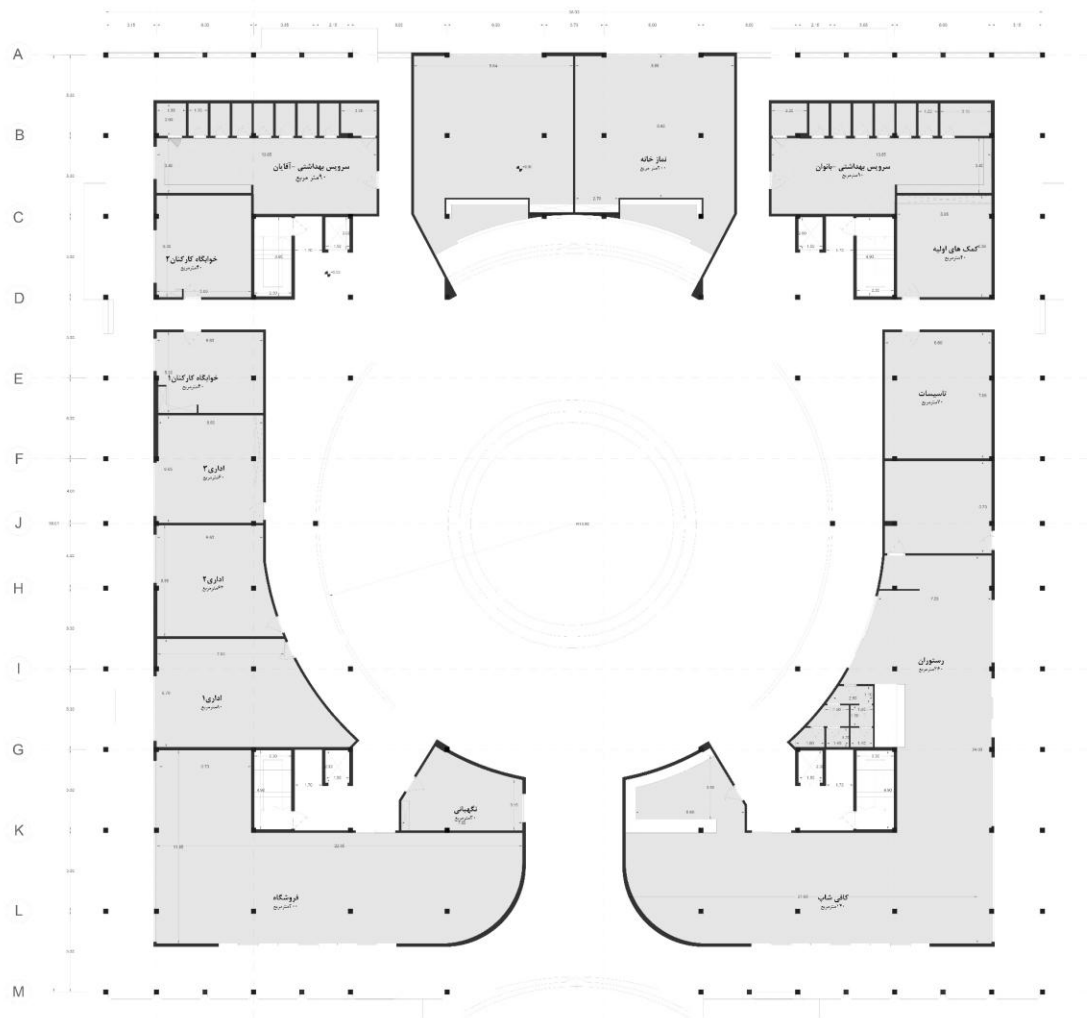
پلان مبلمان طبقه همکف
مقیاس ۱:۱۰۰

واحد های آپارتمانی ۲۰۰۰ مترمربع
 خانه داری ۲۰۰ مترمربع
 پلان میلمان طبقه اول
 مقیاس ۱:۱۰۰

2

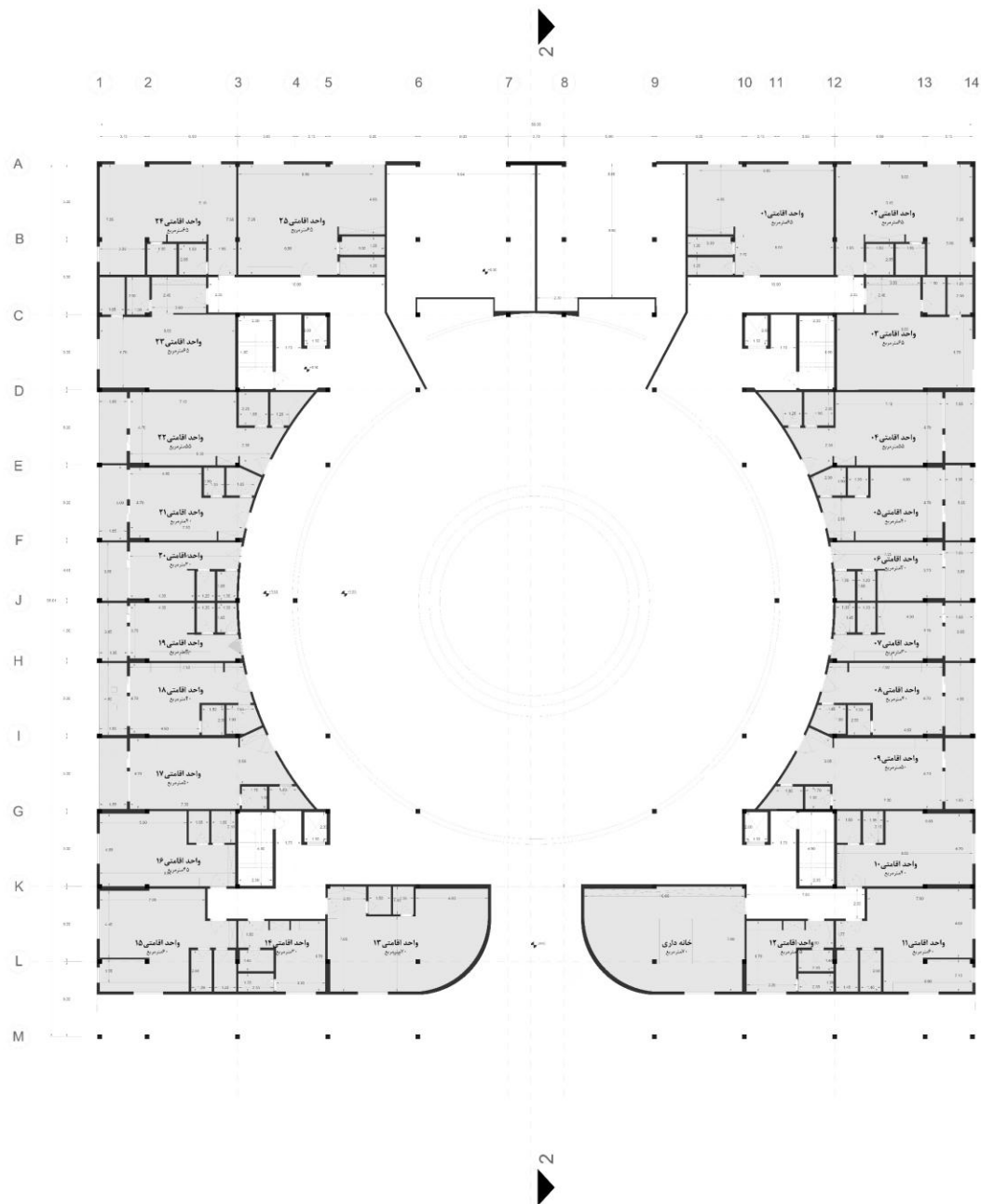
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

2

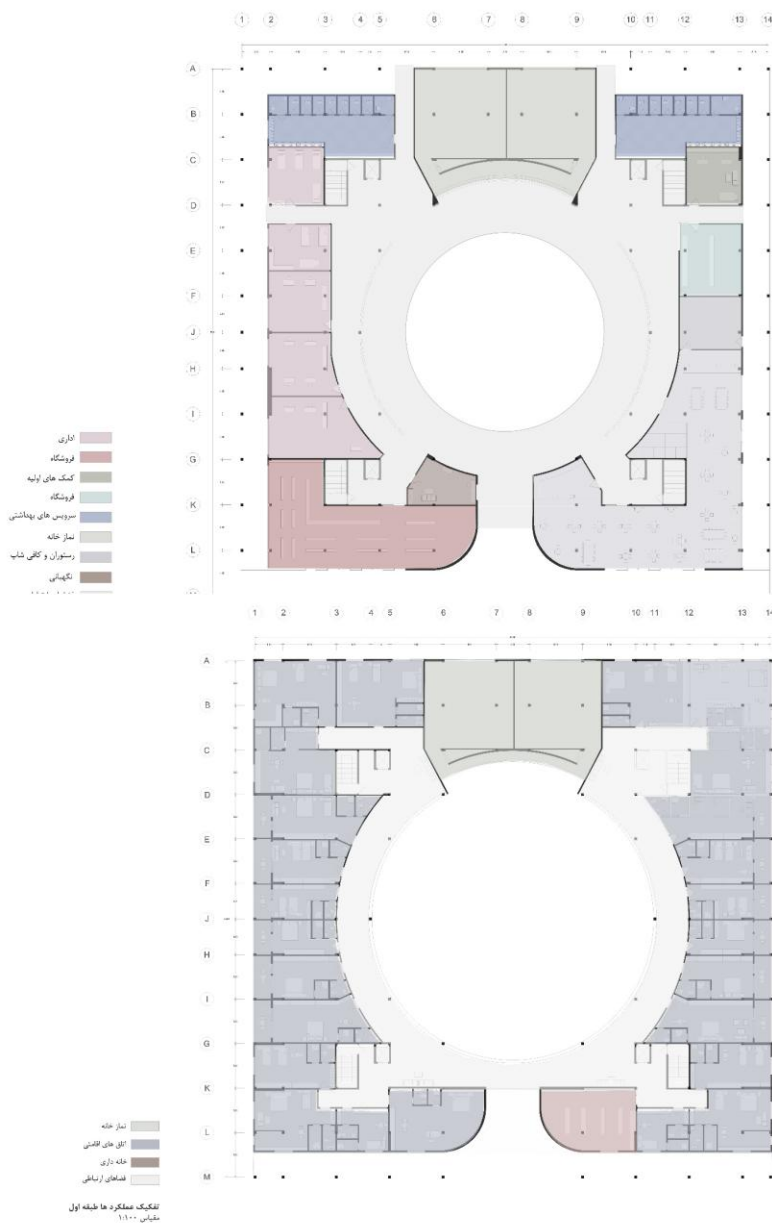
نماز خانه
سرویس بهداشتی
کسک های اولیه
تاسیسات
رستوران
کافی شاپ
نگهبانی
فروشگاه
اداری
خوابگاه کارکنان

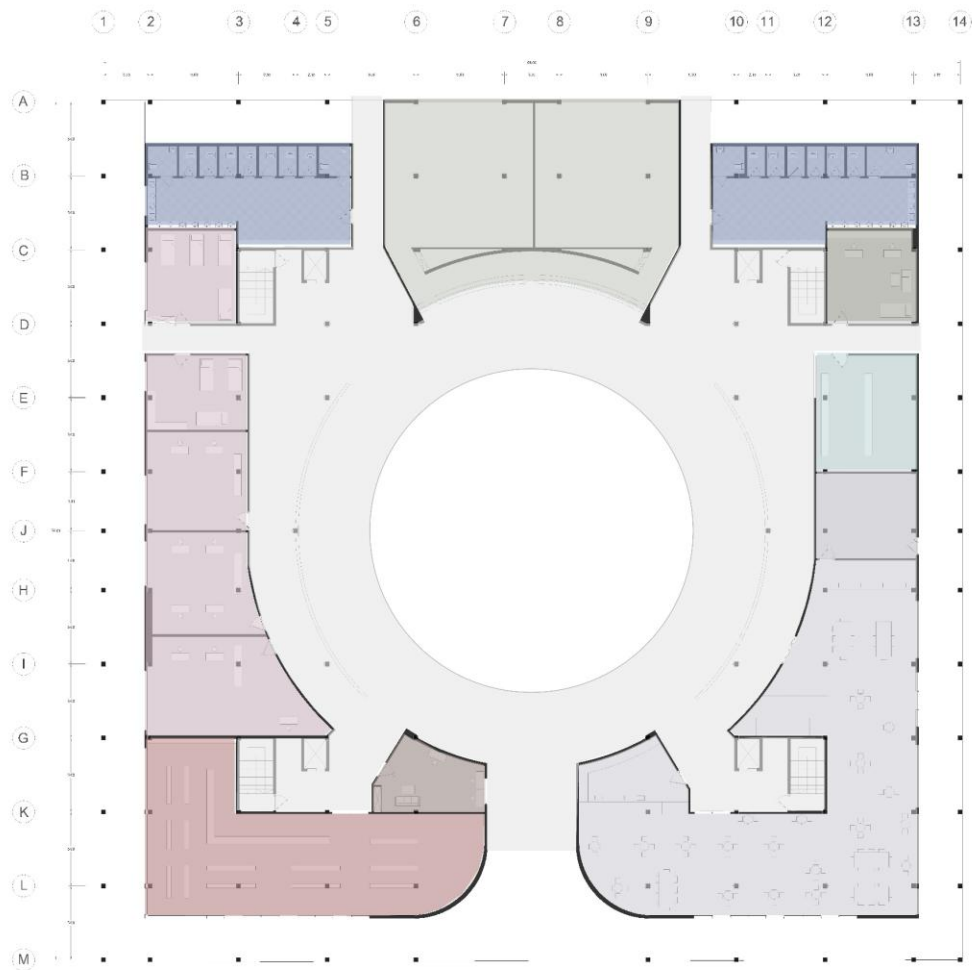
پلان مبلمان طبقه همکف
مقیاس 1:100

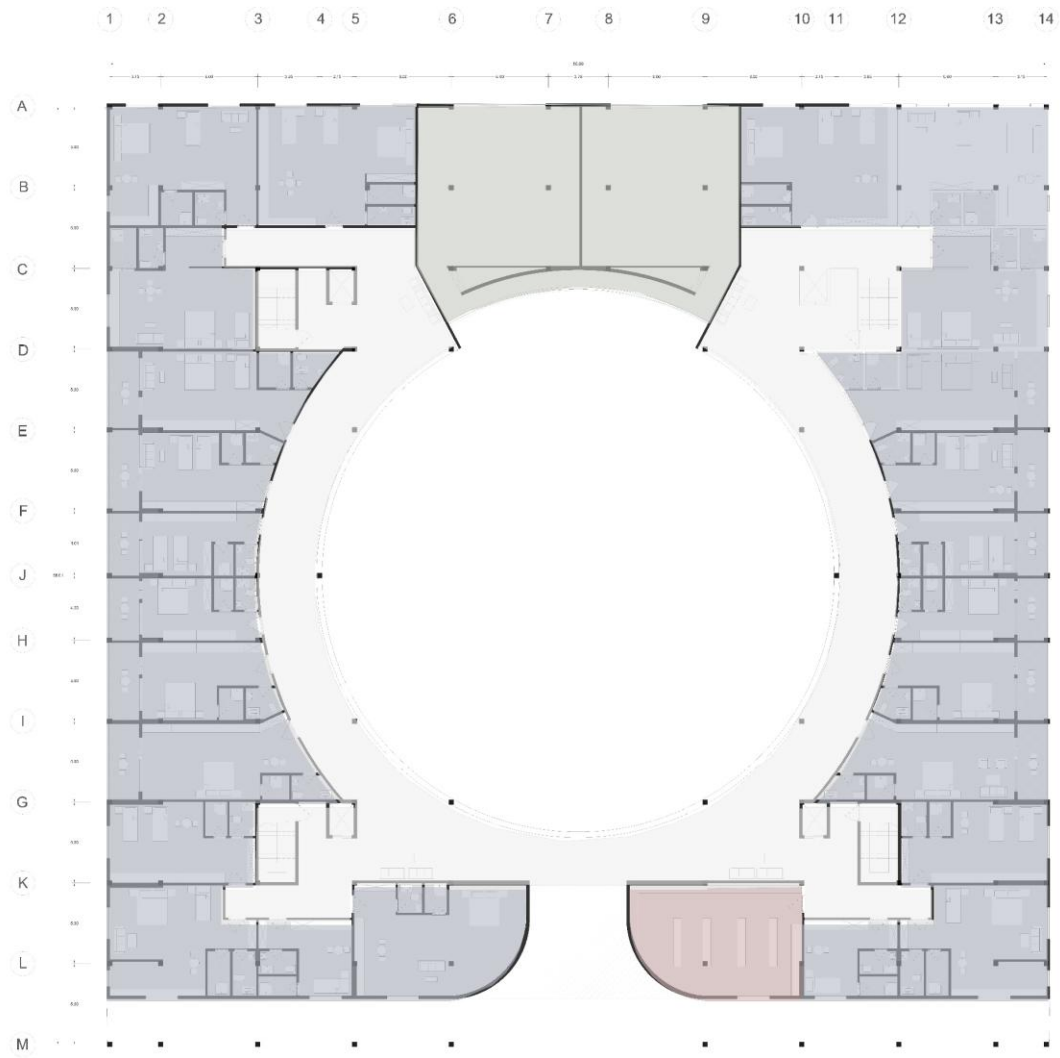
واحد های آپارتمانی ۲۰۰ مترمربع
 خانه داری ۲۰۰ مترمربع
 پلان میلمان طبقه اول
 مقیاس ۱:۱۰۰

عنوان فضا	مساحت طراحی شده (متر مربع)	مساحت درخواست	توضیحات
سرویس بهداشتی	۱۸۰	۱۵۰	سرویس بهداشتی زنانه و مردانه مجزا طراحی شده و همچنین برای بخش اداری و رستوران سرویس طراحی شده است
نمازخانه	۳۰۰	۳۰۰	در طبقه همکف و فضاها به صورت زنانه و مردانه تفکیک شده
جایگاه سوخت	۳۵۰۰	۳۵۰۰	جایگاه سوخت سه منظوره در سایت جامنایی شده است
خدمات خودروویی	۶۰۰	۶۰۰	در ضلع شمال شرقی مجتمع طراحی گردیده
رستوران و کافی شاپ	۴۰۰	۵۰۰	رستوران و کافی شاپ در طبقه همکف به صورتی که با هم در ارتباط است طراحی شده و هردو فضا از داخل و خارج ساختمان قابل دسترسی است
فروشگاه	۲۰۰	۲۵۰	فروشگاه نیز در طبقه همکف و هم از داخل و خارج ساختمان قابل دسترسی است
سونیت و محل های اقامتی	۲۲۰۰	۲۵۰۰	سونیت ها در طبقه اول و با تعداد ۳۵ عدد واحد طراحی شده است و همچنین امکان طراحی ۵۰ واحد کوچکتر استاندارد با حفظ طرح اصلی را دارد
فضای اداری و خوابگاه کارکنان	۳۰۰	۴۰۰	در طبقه همکف طراحی شده است
واحد کمک های اولیه	۴۰	۵۰	در طبقه همکف و قابل دسترسی به تمام فضا ها است
پارکینگ وسایل نقلیه سبک و سنگین	۳۳۰۰	۳۲۰۰	پارکینگ ها به دو دسته پارکینگ ماشین سنگین و سبک تقسیم شده است تا کاربری از پارکینگ ها راحتتر باشد و در تمام محوطه فضا برای پارک ماشین های شخصی تعبیه شده است
معابر داخل محوطه و دسترسی اجزای مجتمع	۷۰۰۰	۶۵۰۰	تمام معابر اسان ترین دسترسی ها را دارند
امکانات تفریحی محل بازی کودکان و....	۲۰۰۰	۲۰۰۰	با فضای سبز با هم یکی شده است تا فضای کاربردی تری داشته باشیم
فضای سبز درختکاری آبنا	۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰	فضای سبز در تمام محوطه بخش شده است
تاسیسات	۵۰	۱۰۰	در طبقه همکف
واحد نگهدیانی و اطلاع رسانی	۳۰	۵۰	در طبقه همکف و در بهترین موقعیت دسترسی طراحی شده است
جمع	۳۰۰۰۰	۳۱۰۰۰	

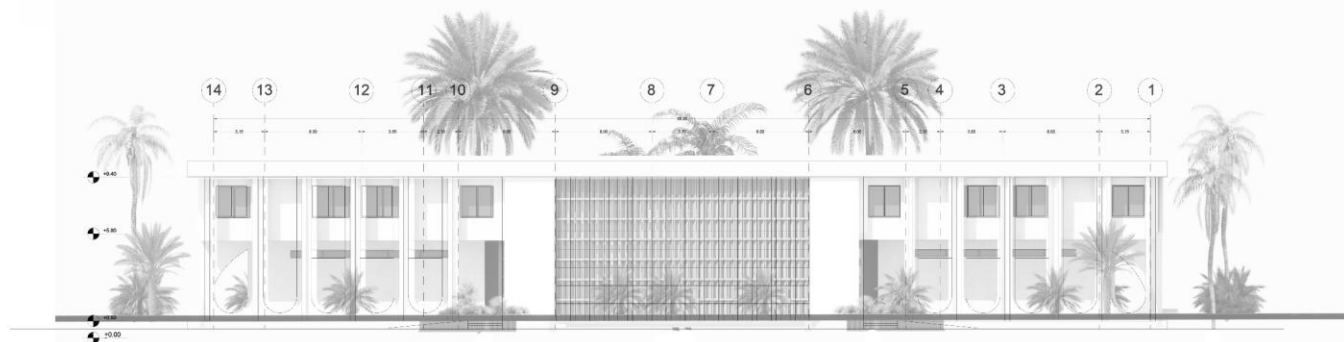
تفکیک عملکرد ها طبقه همکف
مقیاس ۱:۱۰۰

تفکیک عملکرد ها طبقه اول
مقیاس ۱:۱۰۰

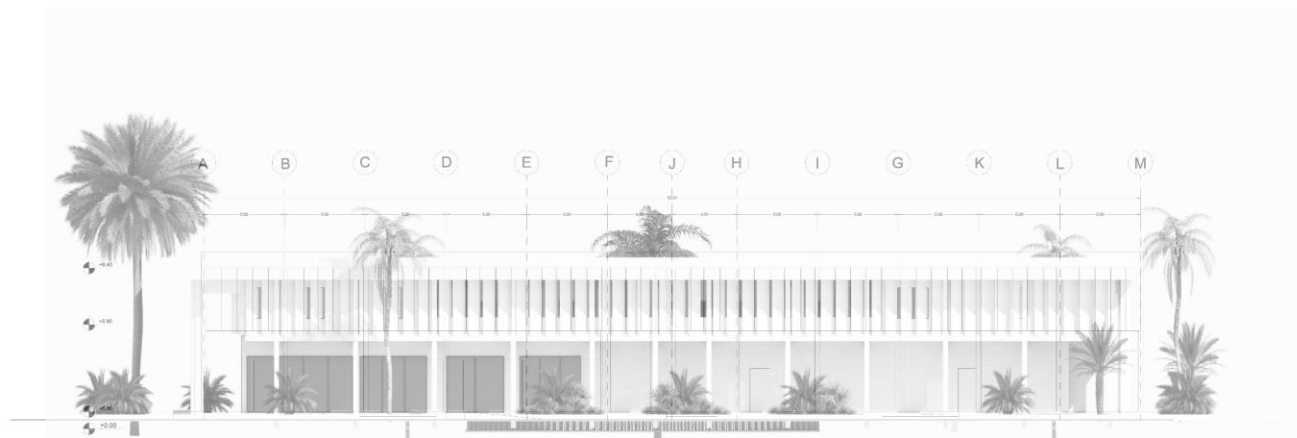

نما شرقی مجتمع خدماتی - رفاهی
مقیاس ۱:۱۰۰

نما غربی مجتمع خدماتی - رفاهی
مقیاس ۱:۱۰۰

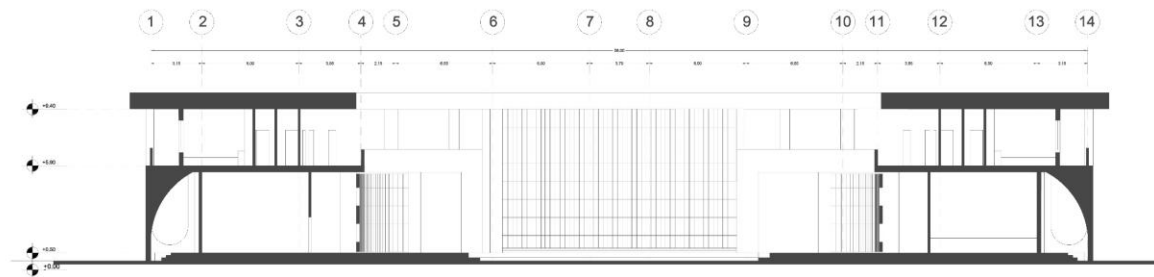
نما شمال مجتمع خدماتی - رفاهی
مقیاس ۱:۱۰۰

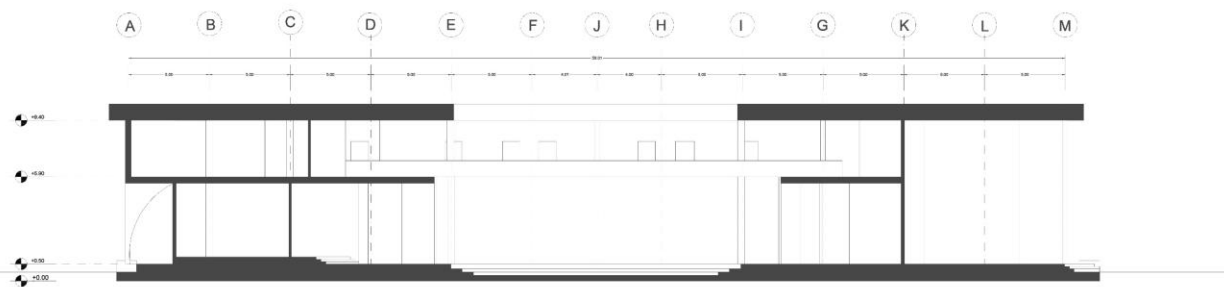
نما جنوب مجتمع خدماتی - رفاهی
مقیاس ۱:۱۰۰

برش ۱ مجتمع خدماتی - رفاهی
مقیاس ۱:۱۰۰

برش ۲ مجتمع خدماتی - رفاهی
مقیاس ۱:۱۰۰

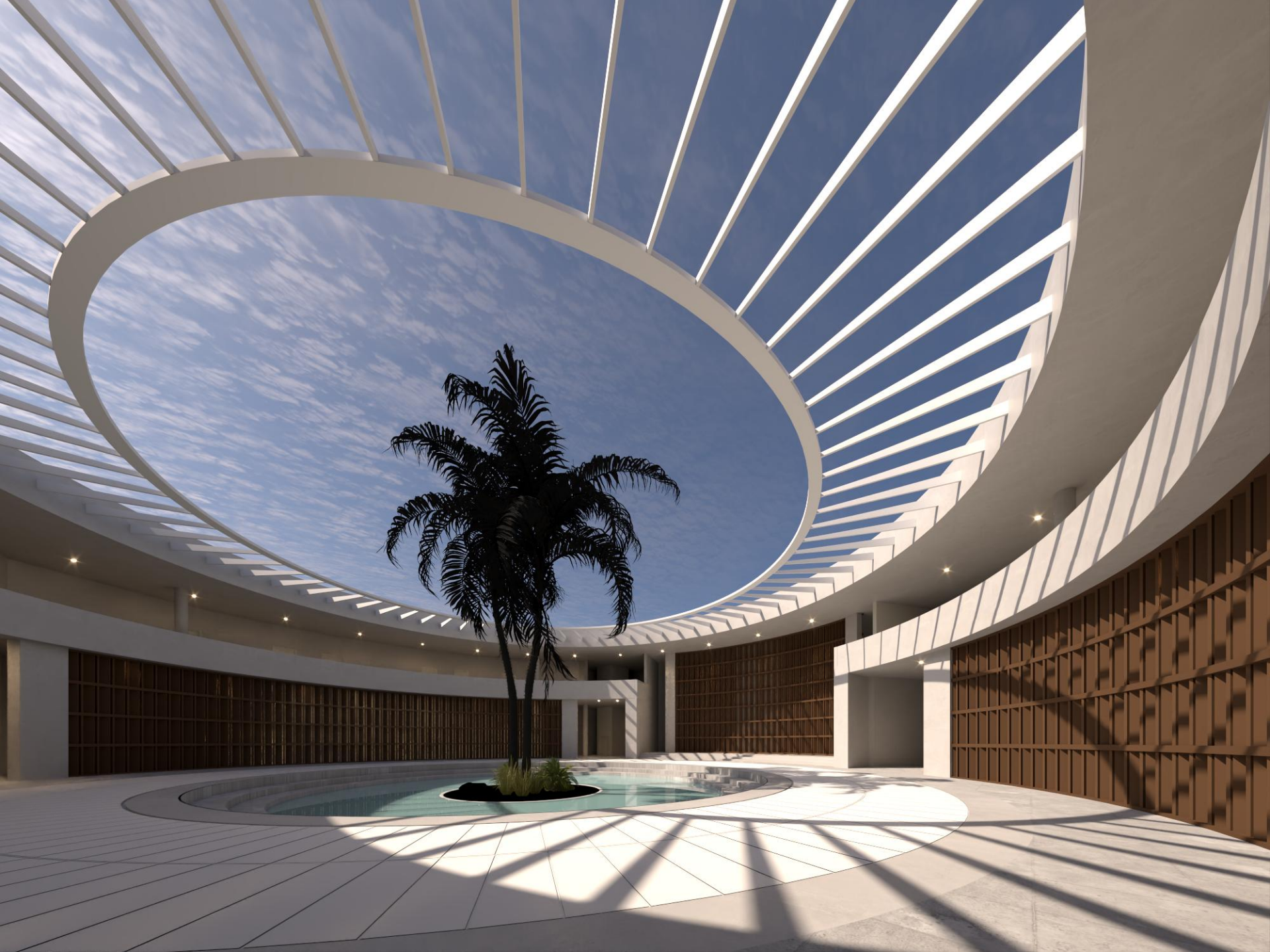

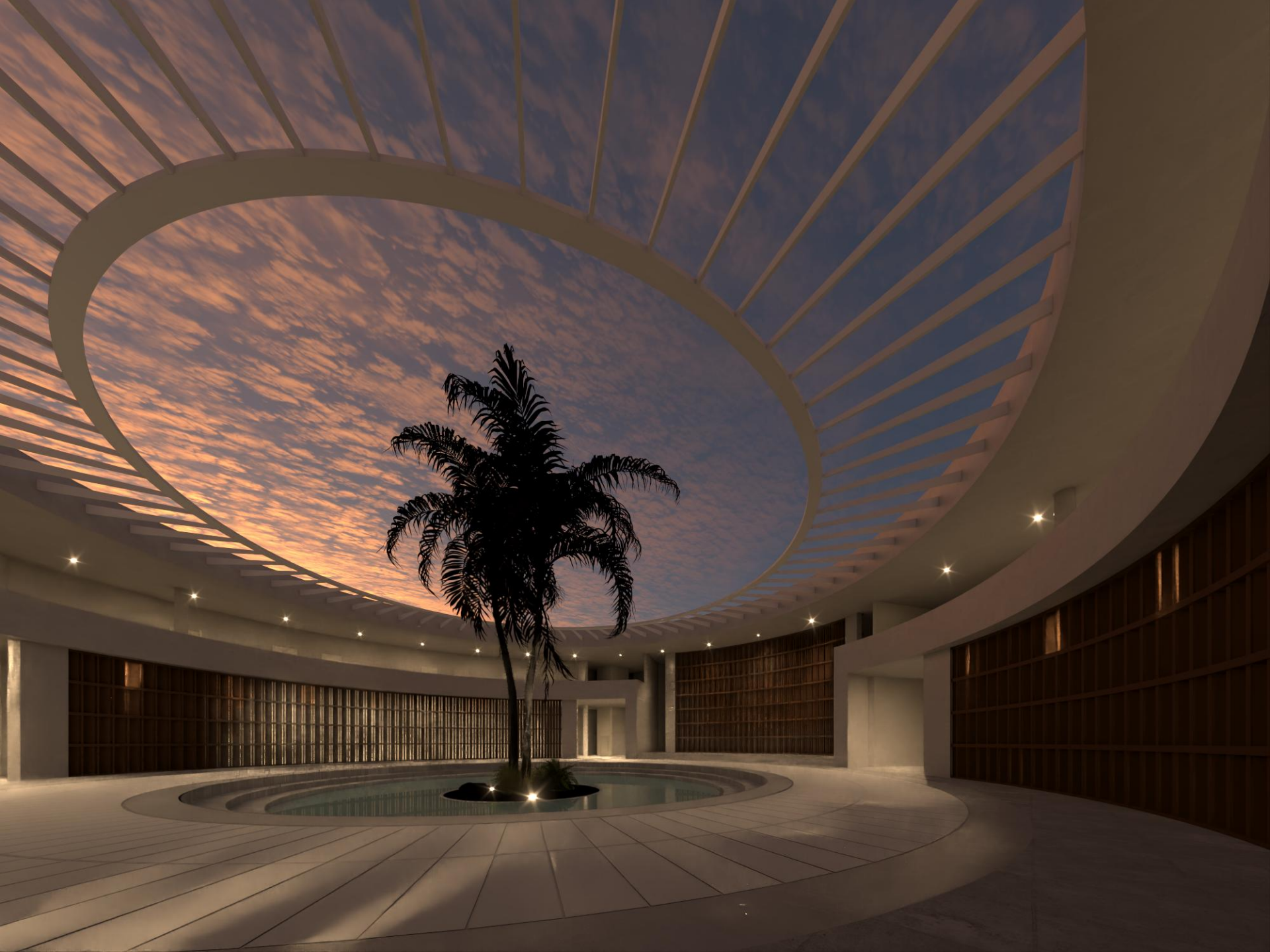

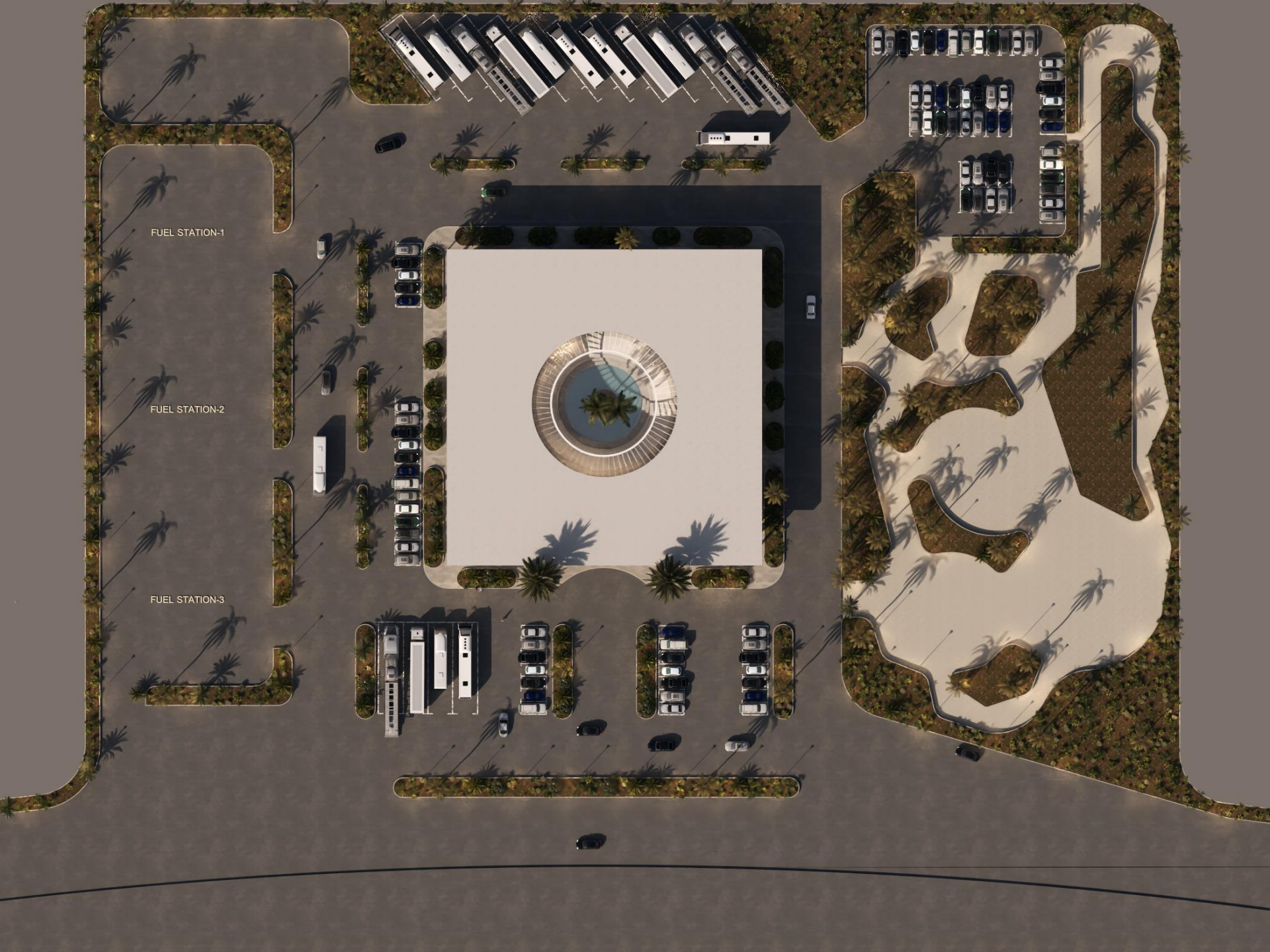

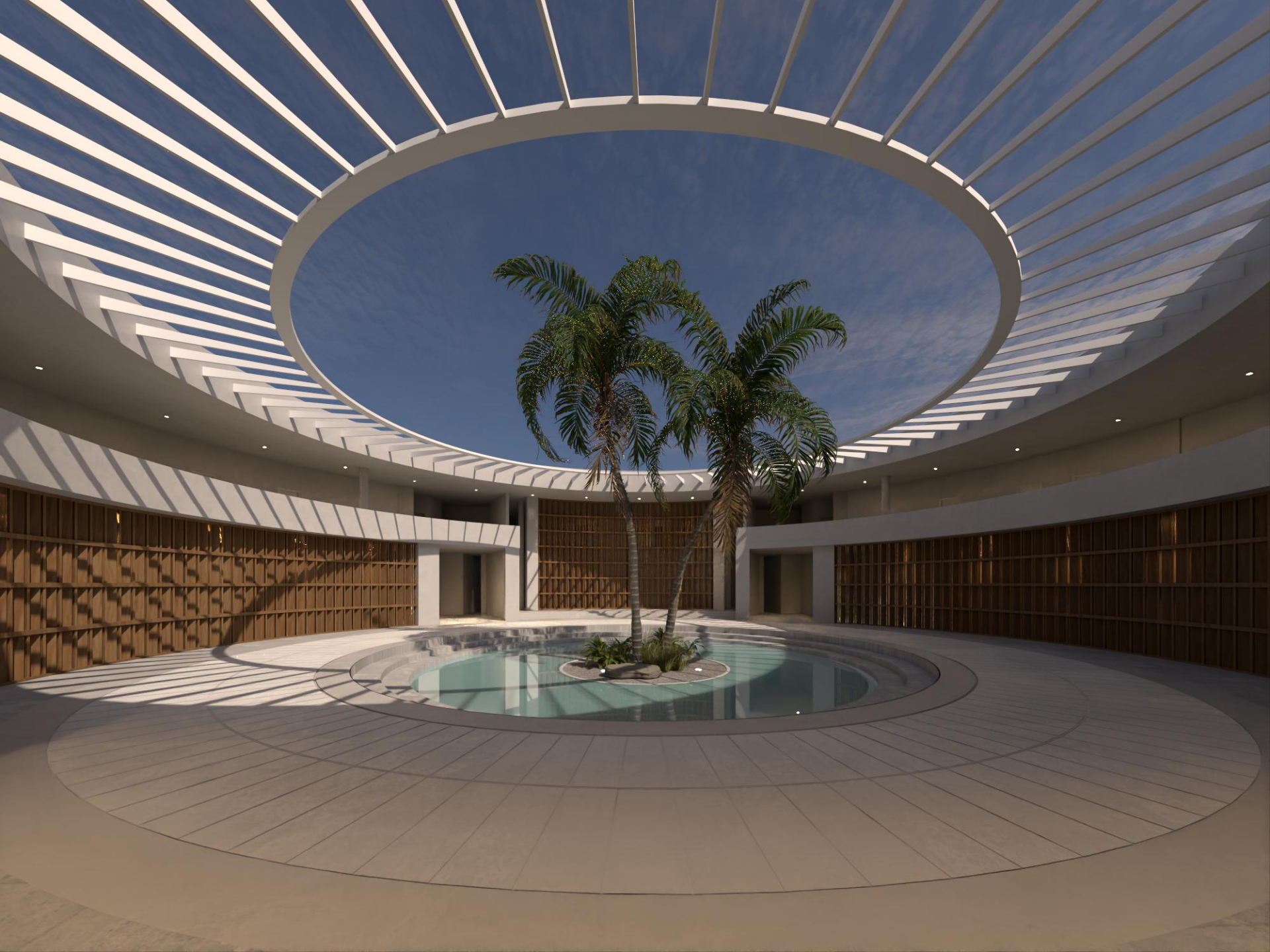

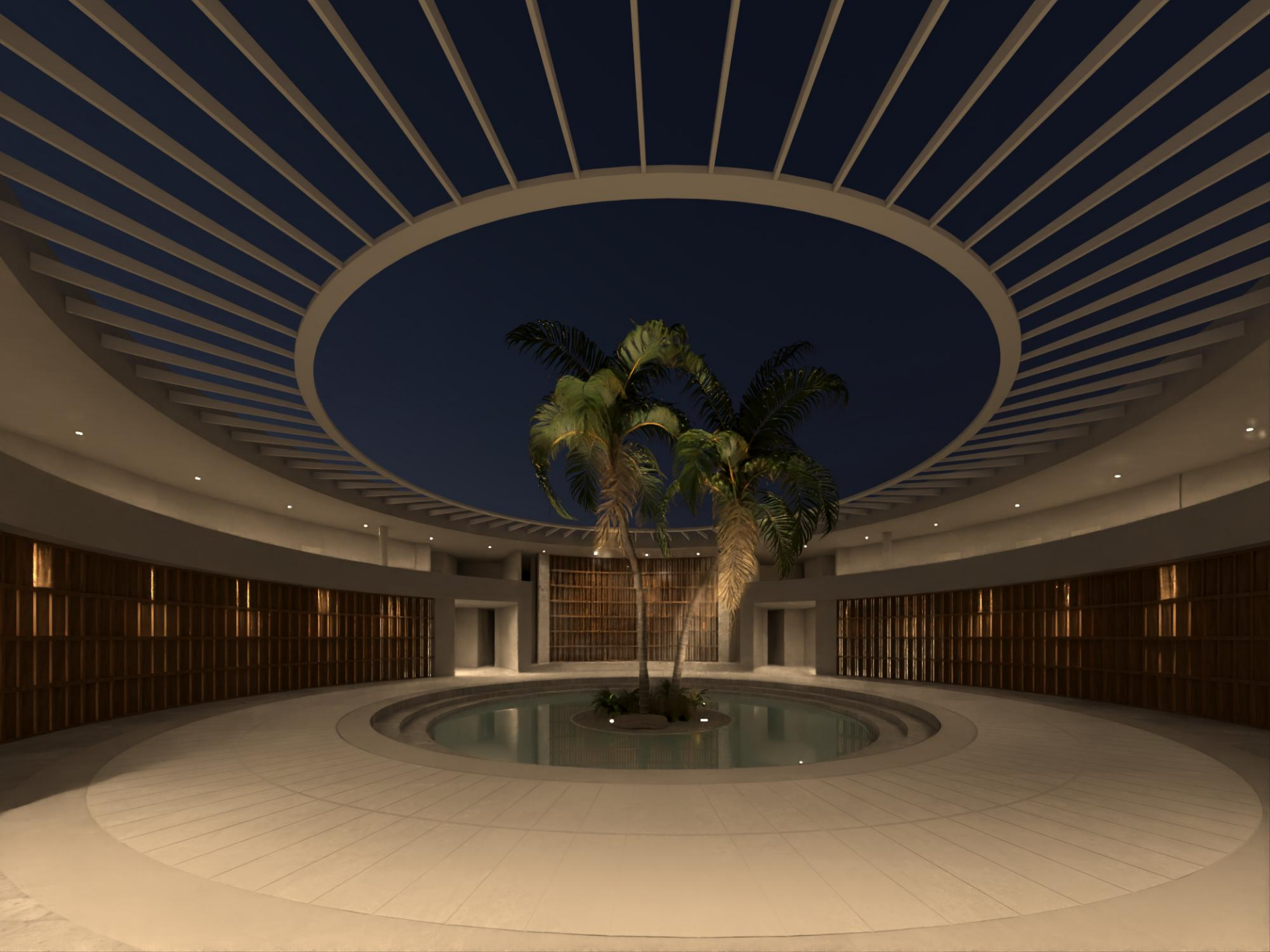

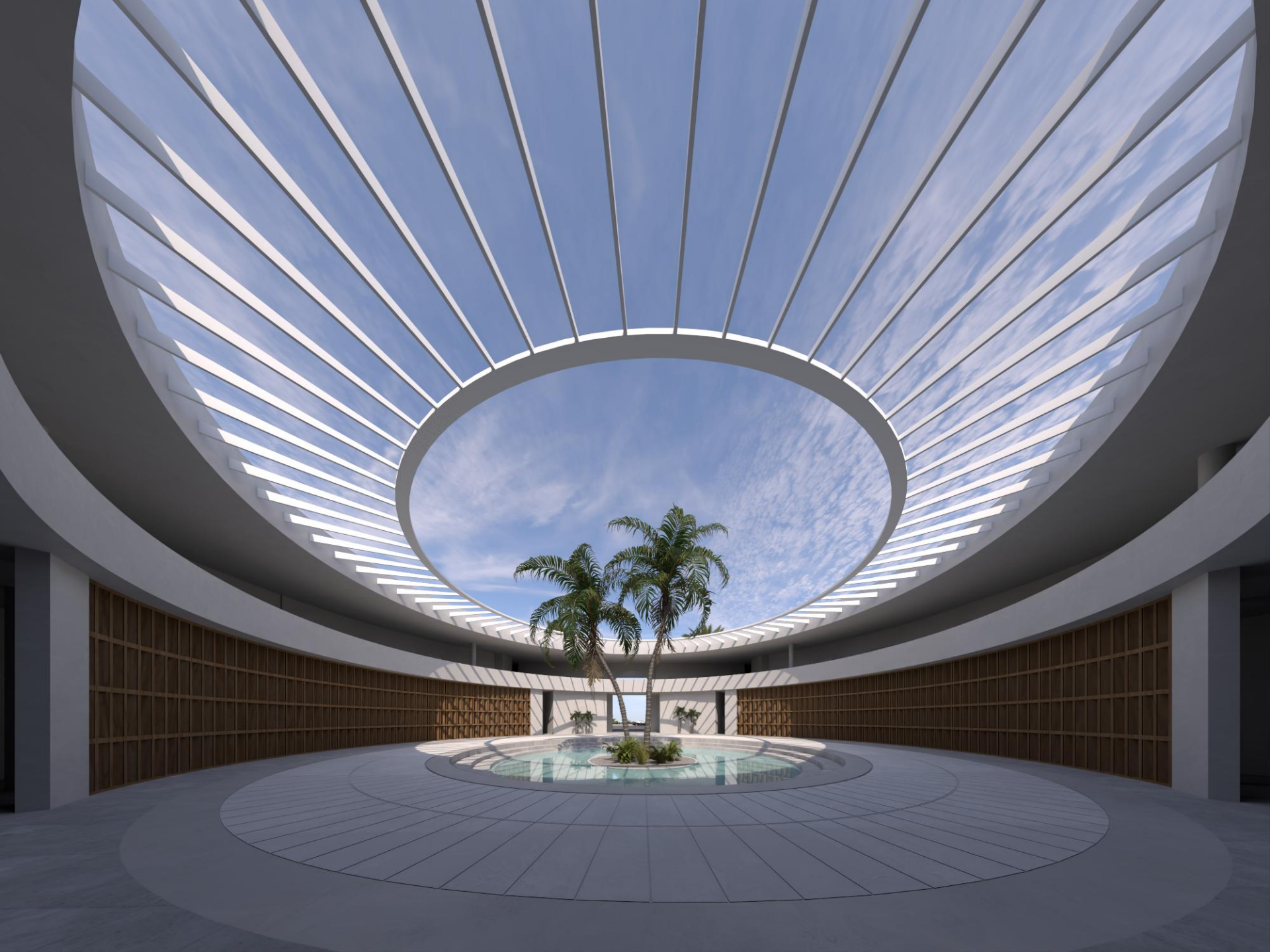
FUEL STATION-1

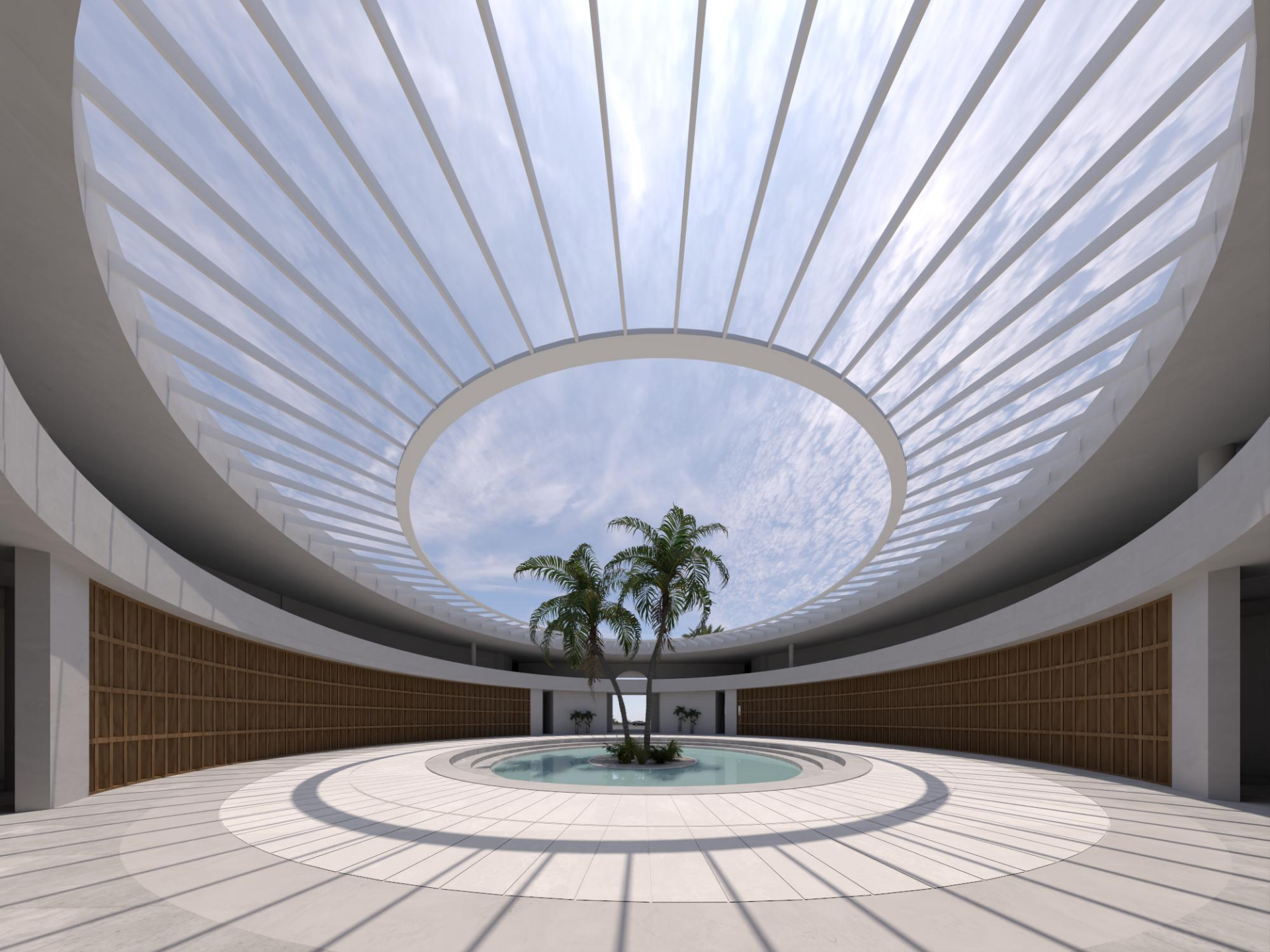
FUEL STATION-2

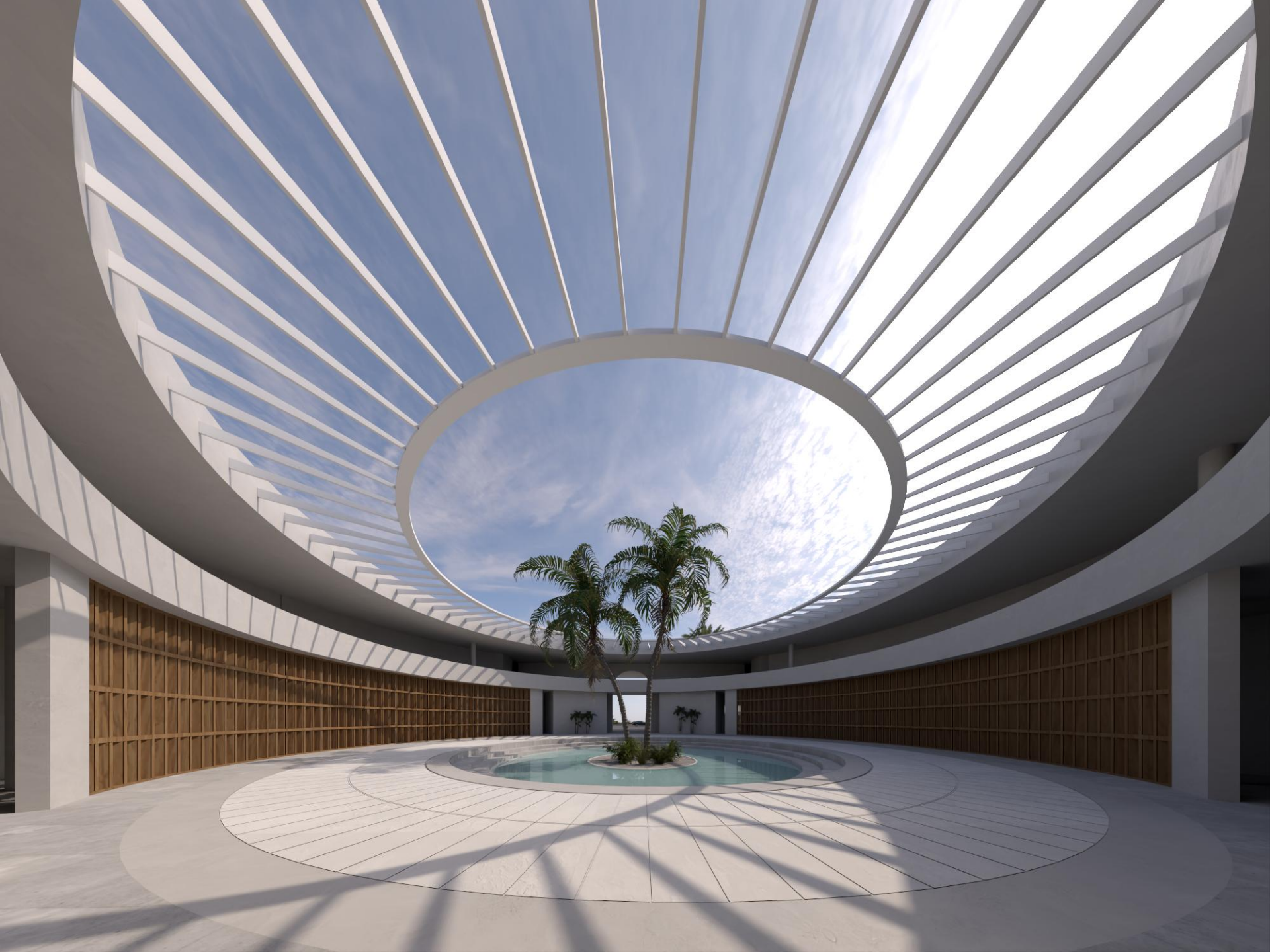
FUEL STATION-3

«از اینکه وقت ارزشمندان را صرف مطالعه این دفترچه کردید، صمیمانه سپاسگزاریم.»